

[Statsministeren]

Danmark er nu godt på vej til at blive et lavinflationssamfund, og den private opsparring er styrket i de senere år. Det er et bevidst resultat af regeringens politik. Samtidig er det et afgørende element i den strukturelle forbedring, den danske økonomi sandelig har behov for.

Det er derfor nødvendigt, at den enkelte husholdning disponerer efter de nye forhold. Jeg tror, den danske befolkning er ved at indstille sig på, at det er nye forhold. Lavinflationen har så bevirket – for sådan er jo sammenhængen – at mange boligejere ikke som tidligere har oplevet, at stigende indkomst år efter år gjorde det lettere at klare boligudgiften.

Når vi i dag drøfter specielt boligejernes problemer, må det nu for resten ikke forbigås, at der også er mange lejere – det er nok de fleste – som gennem de senere år har oplevet en vis stramning i deres privatøkonomi på grund af meget stærke stigninger i huslejen.

Det er vigtigt, at vi alle har forståelse for, at vi ikke nu må ødelægge den gode gænge, dansk økonomi er ved at komme ind i. I min nytårstale fra 1987-88 advarede jeg mod at lade det, jeg kaldte den danske syge, præge den økonomiske politik. Det er dette, at vi ikke må være for hurtige til at slappe af igen, når det begynder at gå godt. Derfor er jeg også glad for at konstatere, at et realistisk syn i stadig højere grad præger Folketingets partier.

Jeg tror, det danske samfund har betydelige muligheder i de kommende år. Ikke mindst udviklingen i Europa åbner store muligheder for at øge væksten og beskæftigelsen, og det er det, der skal til. Det ville være uklogt, hvis vi lod disse muligheder glide os af hænde; derfor skal vi fastholde den stramme økonomiske politik, og vi skal fortsætte med strukturtilpasningen af dansk økonomi. Kun derved kan vi sikre den enkelte borger størst mulig fordel på længere sigt. Vi fik unægtelig en OECD-rapport i går, som klart understøtter dette synspunkt.

For den almindelige borger, for den enkelte, kan det selvfølgelig være svært straks at overskue konsekvenserne af sådanne forandringer og selvfølgelig også af lovændringerne. Det tager en vis tid, inden man vænner sig til ændringer i de samfundsøkonomiske forhold, her ikke mindst de forhold, man skal tage stilling til, når man erhverver egen bolig.

Derfor er det uhyre vigtigt, at de professionelle rådgivere varetager denne formidlingsop-

gave på den mest effektive måde. Her tænker jeg f.eks. på pengeinstitutter, realkreditinstitutter, ejendomsmæglere, forsikringsselskaber, advokater og revisorer.

Lavinflationen er forhåbentlig kommet for at blive. Men det betyder så nok også, at tidligere tiders eksplosionsagtige himmelflugt i ejendomspriserne ikke kommer igen. I relation til situationen på boligmarkedet har jeg noteret, at formanden for Realkreditrådet har anbefalet, at vi tilstræber en tilpasning af hele økonomien, herunder også boligøkonomien, til europæisk niveau. Han mener desuden, at denne proces er nødvendig, selv om den naturligvis kan være vanskelig. Jeg synes, det er betryggende at høre sådanne realistiske vurderinger.

Der er efter regeringens opfattelse ingen tvivl om, at nogle boligejere – måske fordi rådgivningen til dem ikke var god nok – i de senere år har disponeret på et urealistisk grundlag. Mange har sikkert handlet ud fra tidligere tiders tommelfingerregler for ejendomskøb, selv om de samfundsmæssige realiteter er ændrede. Alligevel vi må se i øjnene, at der for øjeblikket er mange boligejere, som har akutte problemer. Det har de også, selv om de lavere ejendomsværdier betyder en mærkbar lempelse af ejendomsskatter og i beskatningen af lejeværdien. Denne lettelse er opgjort til ca. 700 mio. kr. i 1990 i forhold til 1988.

Men problemerne skyldes så nok i høj grad tilpasningen til situationen med den lavere inflation kombineret med en række individuelle årsager, som kan være vidt forskellige; ofte virker flere sammen. Det kan være arbejdsløshed, det kan være skilsmisse, det kan være et kraftigt indkomstfald, det kan være sygdom, eller det kan være dødsfald i familien. Når der så i en periode er lav efterspørgsel, er det svært at skifte bolig, og derfor oplever vi for øjeblikket, at antallet af tvangsauktioner er meget stort. I alt blev der gennemført 14.390 tvangsauktioner i 1989; selv om det er klart færre end i 1982, hvor der afholdtes ikke mindre end 16.651 tvangsauktioner, er det jo all for mange, og det betegner altid under en eller anden form en ulykkelig familiesituation.

Og så kommer, som jeg var inde på før, hertil, at ejendomsmarkedet i et vist omfang er låst fast i øjeblikket. På grund af prisfaldet og på grund af nedgangen i ejendomsomsætningen er det vanskeligt for mange familier netop nu at